

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.566/2015/3.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Patakiné dr. Teremi Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Ikanov Gábor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Baranyi József ügyvezető

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:
Generali Providencia Biztosító Zrt. (alperes pernyertessége érdekében beavatkozó)
(1066 Budapest, Teréz krt. 42-44.)

Beavatkozó jogi képviselője:
Dr. Lóczi Gabriella ügyvéd
(fél címe 3.)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.084/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 20.M.5052/2012/20.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.084/2015/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a beavatkozónak 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2011. március 7-étől állt az alperes alkalmazásában gépkocsivezető munkakörben. 2011. december 20-án délelőtt a f.C.A.-ba áruszállítást végzett, amikor a portaszolgálatnál az ellenőrzés során fel kellett lépnie a tehergépkocsi platójára. Az ellenőrzés befejezése után a felperes akként lépett le, hogy leguggolt, a bal lábával hátralépett, a jobb lába fennmaradt a platón, megcsúszott, egyensúlyát veszítette, és leesett. Elmondása szerint azért, hogy ne a hátára essen esés közben a levegőben egy fél fordulatot tett. Ezt követően még az árut átadta, majd a gépjárművel az áruházzal parkolójába kiállt, és telefonon értesítette B.GY. műszaki vezetőt a balesetről, akinek intézkedésére A.S. garázsmeister hazavitte a felperest, a tehergépkocsiban lévő áru továbbszállítása érdekében pedig váltó-sofőrt küldtek. A felperes kórházba került, ahol Achilles-in szakadást állapítottak meg.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes 2012. december 19-én benyújtott keresetében vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetését kérte az alperestől a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban régi Mt.) 174. §-ának (1) bekezdése, 177. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 355. §-ának (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakra alapítottn.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása idézte elő azzal, hogy gondatlanul próbált lelépni a gépjármű platójáról, az erre vonatkozó szabályokat nem tartotta be, ezért következett be a baleset.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 20.M.5052/2012/20. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes 2011. december 20-án bekövetkezett balesetért 80 %-ban az alperes, 20 %-ban a felperes felel.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a károkozás

a munkaviszonyával okozati összefüggésben következett be, míg az alperest annak bizonyítása, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan magatartás okozta. A munkáltató kártérítési felelőssége vétkesség nélküli, objektív, azaz tárgyi felelősség. Ennek egyik feltétele a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kár.

- [6] Az MK. 29. számú állásfoglalás szerint a munkáltató a munkavállalója balesetével és megbetegedésével kapcsolatban előállott kárért (egészségkárosodásért) az Mt. 174. §-a alapján akkor felel, ha az a munkaviszonyával összefüggésben keletkezett. A jogszabályban a munkaviszonnyal összefüggésben utalás egyrészt azt fejezi ki, hogy a munkaviszonynak fenn kell állnia, másrészt azt, hogy a munkavállalót ért kárnak valamilyen formában összefüggésben kell lennie az általa létesített munkaviszonnyal.
- [7] A fenti körülmények a felperes vonatkozásában az általa elszenvedett balesetkor egyértelműen fennálltak, megállapíthatóak voltak, hiszen érvényes munkaszerződéssel rendelkezett, ennek megfelelően végezte a feladatát, amikor a baleset bekövetkezett. Munkaviszonnyal összefüggő, a munkakörbe tartozó feladatok elvégzése abban az esetben is megalapozza a munkáltatói felelősséget, ha a munkáltató székhelyén vagy telephelyén kívül kell teljesítenie a feladatait a munkavállalónak.
- [8] A kimentési esetek körében egyértelműen a munkáltatót terheli a bizonyítási teher. Ítéleti bizonyossággal nem lehetett azt megállapítani, hogy a felperes a kapaszkodót nem fogta meg, és ez okozta a leesését tekintettel arra, hogy a baleset helyszínén a felperes egyedül tartózkodott, illetőleg arra, hogy ez nem következik abból, hogyha valaki a jegyzőkönyvben nem emeli ki, hogy kapaszkodott. A bizonyítási teher alakulása folytán ennek bizonyíthatatlanságát a bíróság az alperes terhére értékelte, és így állapította meg, hogy ezen kimentési ok az alperes részéről nem került igazolásra.
- [9] A felperes úgy nyilatkozott, hogy az alperesnél munkavédelmi oktatáson a baleset előtt nem vett részt, az erre vonatkozó iratok az is csak az esemény megtörténte után íratta alá vele a munkáltató. B.GY. tanú - aki a baleset időpontjában műszaki vezetői beosztásban dolgozott az alperesnél - akként nyilatkozott, hogy az oktatást ő maga tartotta, de erre vonatkozó végzettséggel nem rendelkezik, az internetről szerezte be az információkat, ez alapján tartott oktatást (jegyzőkönyv, 7. oldal 5. bekezdés).
- [10] Az Mt. 174. § (3) bekezdése értelmében nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása idézett elő.
- [11] A lefolytatott bizonyítási eljárás során a felperes úgy nyilatkozott, hogy a tehergépkocsi platója csúszós, fagyos állapotban volt, és amikor a bal lábával hátralépett, a jobb lába fennmaradt, azzal megcsúszott, ezért veszítette el az egyensúlyát és esett le a gépjárműről.
- [12] A felperes következetesen fenntartotta azon nyilatkozatát, hogy azon a reggelen, amikor az autóval elindult, jeges és csúszós állapotban volt a plató.
- [13] A felperes munkaköri leírásának pontja azt rögzíti, hogy a gépjárművezető köteles a gépjárművet folyamatosan tiszta állapotban tartani. A felperes maga nyilatkozta azt, hogy reggel, amikor az autóval elindult, észlelte, hogy koszos, véres, jeges lefagyás tapasztalható a platón, azonban az idő rövidségére tekintettel azt nem takarította le, amely pedig a munkaköri kötelezettsége lett volna.
- [14] A meghallgatott tanúk nyilatkozata alapján a munkáltató egyértelműen nem követelte meg, hogy az aznapi munkafeladatot végző sofőrnek mindig le kell takarítania a kocsit, és ezt teljes körűen nem ellenőrizte az alperes. Így az a gyakorlat alakult ki, miszerint amennyiben ez elmarad, akkor azt a reggel induló sofőrnek kellett utólag elvégeznie. Ezért tehát a munkáltató által eltűrt szabálytalan gyakorlat kialakulása mellett a bíróság a munkavállaló kisebb súlyú vétkes magatartását értékelte a kármegosztás arányának megállapításakor.
- [15] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.084/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Rögzítette,

hogyan az eljárás illetékét az állam, a felperes a költségét mindkét eljárásban maga viseli.

- [16] A másodfokú bíróság ítélete szerint a felperes a 2013. július 9-én tartott tárgyaláson személyes meghallgatása során hivatkozott először arra - elismerve, hogy erről a jogi képviselőjét sem tájékoztatta - miszerint a balesetet a megcsúszás idézte elő. A tárgyaláson az alperes ügyvezetője visszautasította azt a felperesi állítást, hogy az árut locsolják, előadta, hogy száraz, sterilizált rekeszekben történik annak szállítása. K.ZS. gépkocsivezetőnek sem volt arról tudomása, hogy a cégnél a rekeszeket mosták volna.
- [17] A felperes állította, hogy „a T. beszállító cég az, aki mindig úgy hozta az árut, hogy azok vizesek voltak, le voltak locsolva”. Az alperes ügyvezetőjének válasza szerint „a 20-ai fuvaron a T. nem vitt árut az alperesnek, két másik cég szállított”. Ezt a felperes maga is elismerte, „ha nem a T-től, hanem a M-től hozott árut, akkor az valóban nem volt vizes” (jegyzőkönyv, 5. oldal).
- [18] Az alperes a 2014. január 22-én tartott tárgyaláson fuvarlevéllel igazolta, hogy a felperes a baleset napján M-os árut szállított. A felperes nem vitatta, hogy valóban ez történt, azonban továbbra is arra hivatkozott, hogy a plató jeges volt, „ezt okozhatta az, hogy az előző sofőr nem takarította le, lehetett az is, hogy az áru lecsöpögött, bármi lehetett, nem tudom, én csak azt láttam, hogy jeges volt” (jegyzőkönyv).
- [19] Az alperes fuvarlevéllel igazolta, hogy a balesetet megelőzően 2011. december 16-án fuvaroztak a felperes által használt gépjárművel, a gépkocsivezető P.I. volt. A szállítási nap végén, péntek délután a gépkocsivezető elvégezte a heti nagytakarítást, amelyet a logisztikai vezető, B.G.Y. igazolt a fuvarlevelén. A gépkocsi vezetője semmilyen meghibásodást nem jelzett sem szóban, sem írásban (irat). A felperes az alperes beadványában foglaltakat nem tette vitássá.
- [20] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes személyes előadása nem tekinthető hiteltérdemlőnek. Megcsúszását több általa feltételezett okra hivatkozással adta elő, azonban az alperes felvetéseire, és a becsatolt iratok alapján az előadását folyamatosan változtatta. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a személyes meghallgatása során arra már nem hivatkozott, hogy a levegőben egy fél fordulatot tett volna annak érdekében, hogy ne a hátára essen.
- [21] A másodfokú bíróság a felperes elmondása alapján 2011. december 21-én felvett, és az általa aláírt jegyzőkönyvet tekintette hitelesnek a baleset körülményeire nézve. A felperes nem tudta bizonyítani, miszerint a jegyzőkönyvben foglaltakat az aláírás előtt vitatta volna és csak azért látta azt el a kézjegyével, mert olyan tájékoztatást kapott, hogy egyébként az alperes „súlyos” bírságot kaphat.
- [22] A másodfokú bíróság a bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a baleset oka a felperes egyensúlyvesztése volt, amelyet az idézett elő, hogy a kapaszkodót nem használta. A 2011. december 21-én felvett jegyzőkönyv részletesen tartalmazza a baleset bekövetkezésének körülményeit a felperes elmondásának megfelelően, a kapaszkodó használata olyan lényeges körülmény, amelyre hivatkozás elmaradása azt bizonyítja, hogy arra nem került sor.
- [23] Az alperes fellebbezésében foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, miszerint nem nyert bizonyítást a felperes azon állítása, hogy baleseti oktatásban nem részesült, illetve hogy az oktatási naplót utólag írta alá. A felperes maga hivatkozott arra, hogy korábban is gépkocsivezetőként dolgozott mintegy 20-22 éve, korábban is vezetett olyan típusú gépjárművet amellyel a balesetet elszenvedte, és munkavédelmi oktatásban is részesült. A baleset oka a felperes egyensúlyvesztése volt, amely amiatt következett be, hogy a kapaszkodót nem használta, így nincs olyan bizonyítatlanság, amely az alperes terhére esne. A másodfokú bíróság nem tárt fel olyan okot, amely a munkáltató működési körébe esően közrehatott volna a baleset bekövetkezésében. Nemcsak az nyert igazolást, hogy a balesetet kizárólag a felperes idézte elő, hanem az is, hogy az alperes számára ez nem volt elhárítható. A felperes gyakorlott, tapasztalt gépkocsivezető volt, fel sem merült, miszerint nem volt tudomása arról, hogyan léphet le biztonságosan a tehergépjármű platójáról.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] A felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogszabálysértően járt el, amikor az Mt. 174. §-ának (2) bekezdésében foglalt munkáltatói mentesülési feltételeket bizonyítottan találta. A bíróság az ítéletét kizárólag a tanúk feltételezésére alapozza, amely nem képezhet ítéleti bizonyosságot.
- [25] A másodfokú bíróság határozatában megállapította - annak ellenére, hogy a perben nem került bizonyításra az alperes részéről - miszerint a felperes balesetének oka egyensúlyvesztése volt, amelyet a kapaszkodó használat hiánya idézett elő.
- [26] A másodfokon eljáró bíróság figyelmen kívül hagyta a munkáltatói mentesülés körében irányadó MK. 29. számú állásfoglalást.
- [27] A felperes a felülvizsgálati kérelmében részletesen felsorolta azon előadásokat és az eljárás során tett tanúnyilatkozatokat, amelyek álláspontja szerint keresetében foglaltakat megalapozták, és amelyeket a másodfokú bíróság nem megfelelően értékelt.
- [28] A másodfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a 2011. december 21-én felvett jegyzőkönyvet tekinti hitelesnek a baleset körülményeire, abban pedig semmilyen kijelentés, nyilatkozat nem utal arra, hogy a felperes a kapaszkodót nem fogta volna.
- [29] Ahogyan az MK. 29. számú állásfoglalás is rögzíti - felhívva az Mt. 174. § (2) bekezdését - a munkáltató a felelősség alól csupán annak bizonyításával mentesül, hogyha a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok, vagy kizárólag a károsult munkavállaló elháríthatatlan magatartása okozta.
- [30] Annak megállapításánál, hogy a károsodás oka a károsult munkavállaló magatartása volt-e, nem hagyhatók figyelmen kívül a munkahely káros hatásai, az adott munka végzésének sajátos körülményei. Amennyiben a baleset a munkavállaló vigyázatlansága, figyelmetlensége, ügyetlensége, a technológiai előírások, óvórendszabályok megszegése, a munkavégzése során bekövetkezett rosszulléte vagy egyéb személyi adottsága okozta, ez még nem jelenti feltétlenül azt, hogy a károsodásának ezek voltak a kizárólagos okai.
- [31] Amennyiben a munkáltató tudott arról, hogy a munkavállaló a technológiai előírásokat, óvórendszabályokat nem tartja meg, de az ellenőrzés során a megfelelő intézkedéseket elmulasztotta, vagy eltúrte, a kárt a munkavállaló elháríthatatlan magatartása nem okozhatta.
- [32] Nem nyert bizonyítást, hogy az alperesnél milyen rendszer működött a gépjárművek tisztán tartására, a tanúvallomások során még B.G.Y., A.S. nyilatkozata is ellentmondásos volt.
- [33] Az sem volt egyértelműen tisztázott az alperesnél, hogy a gépjárművek takarítását pontosan kinek kell elvégeznie, épp hogy az nyert megállapítást, hogy megengedett volt az a gyakorlat, miszerint ha az előző sofőr ezt nem tette meg, azt a következő fuvarteljesítő végezte el.
- [34] A felperes álláspontja szerint bizonyítást nyert annak ténye is, hogy a felperes azért írta alá a baleseti jegyzőkönyvet, mert arról tájékoztatta S.ZS., hogy az alperes súlyos bírságot kap egyébként. A felperes maga nyilatkozott úgy, hogy amikor a munkabaleseti jegyzőkönyv felvételre került, akkor csak ketten voltak S.ZS.-val.

- [35] A beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [36] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [37] A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése szerint.
- [38] A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a

határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. E rendelkezésből következően a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását miért kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, és az erre vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2006. (II.15.) PK vélemény].

- [39] A felperes a felülvizsgálati kérelmében kizárólag az Mt. 174. § (2) bekezdésének téves értelmezését állította. Utalt továbbá az MK. 29. számú állásfoglalásában rögzítettekre, ez azonban a vonatkozó anyagi jogszabályhely megjelölése hiányában nem felelt meg a törvényi előírásoknak. A felperes a tényállás helytelen megállapítására is hivatkozott, a Pp. 206. § (1) bekezdését jogszabálysértésként azonban nem jelölte meg, így a másodfokú bíróság által megállapított tényállás volt jelen eljárásban irányadó.
- [40] Az Mt. 174. §-ának (2) bekezdése megsértése nem volt megállapítható, az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat a tényállás megállapítása, és az ebből levont jogi következtetés során értékelték, figyelemmel voltak az alperes objektív kártérítési felelősségére, és a kimentéses bizonyítás lehetőségére.
- [41] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 206. §-ának megsértését - konkrét jogszabályhely megjelölésével - nem állította, így a bizonyítékok mérlegelésén alapuló tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt. E szerint pedig a felperes nem tudta bizonyítani, miszerint a 2011. december 21-én felvett jegyzőkönyvet kizárólag azért írta alá, hogy az alperes mentesüljön a bírság fizetési kötelezettség alól. A baleset tényleges oka pedig az volt, hogy a kapaszkodót nem használta. A gépjármű platójának szennyezettsége ugyancsak nem nyert bizonyítást, illetve megállapíthatóan a felperest takarítási kötelezettség is terhelte.
- [42] A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján rögzített - és a jogszabályoknak megfelelően nem támadott [Pp. 275. § (2) bekezdés] - tényállás szerint pedig kizárólag arra a következtetésre lehetett jutni, hogy a balesetet a felperes idézte elő, és a munkáltató részéről ez nem volt elhárítható [Mt. 174. § (2) bekezdés].

Záró rész

- [43] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.
- [44] A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [45] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdés és 14. §-a értelmében az állam viseli.
- [46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdés alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró,
Patakiné dr. Teremi Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő

